

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **D. P.**, zastoupen Mgr. Petrem Švadlenou, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému: **policejní prezident Policie České republiky**, Policejní prezidium, se sídlem Strojnická 27, 170 89 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2011, č. j. PPR-7019-19/ČJ-2011-99KP, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 A 31/2014 - 93,

t a k t o :

Věc se postupuje rozšířenému senátu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím správního orgánu I. stupně, ředitele Krajského ředitelství policie Pardubického kraje ve věcech kázeňských, ze dne 1. 7. 2011, č. j. KRŘŘ-373/2011 (dále jen „rozhodnutí krajského ředitele policie“), byl žalobce uznán vinným z jednání majícího znaky přestupku proti majetku dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se dopustil tím, že v dopoledních hodinách dne 3. 11. 2010 v k. ú. obce Vanice na hranicích lesního pozemku parc. č. 296/1 a č. 373 odcizil dřevní hmotu poražené třešně v hodnotě 2.339 Kč ke škodě Městských lesů Vysoké Mýto s.r.o. Rozhodnutím Policejního prezidenta ve věcech kázeňských ze dne 14. 12. 2011, č. j. PPR-7019-19/ČJ-2011-99KP, bylo rozhodnutí krajského ředitele policie změněno tak, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání jednání mající znaky přestupku, kterého se dopustil porušením ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích tím, že dne 3. 11. 2010 v blíže neurčených dopoledních hodinách odcizil z lesního pozemku parcely č. 322/1 k. ú. Vanice dřevní hmotu poraženého smrku v hodnotě 1.806 Kč ke škodě spolumajitelů V. M. a L. N., za což mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti inspektor.

[2] Žalobce napadl citované rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který žalobě shora označeným rozsudkem vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil. Soud rozhodl předsedou senátu, jako samosoudcem.

[3] Rozsudek napadl kasační stížností žalovaný (dále jen „stěžovatel“) mimo jiné také z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť se domnívá, že řízení před městským

soudem bylo zmatečné, když ve věci rozhodoval samosoudce, byť se na tento případ nevztahuje výjimka dle ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s. Upozorňuje, že tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Ads 128/2012 – 49. Soud tedy rozhodoval v nesprávném obsazení.

[4] Žalobce naopak ve svém vyjádření s uvedeným závěrem čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu nesouhlasí a považuje ho za nesprávný. Proto navrhuje, aby byla věc předložena dle § 17 s. ř. s. rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Byť se v daném případě postup správního orgánu řídí zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, hmotněprávní posouzení naplnění skutkové podstaty žalobcova jednání vychází ze zákona o přestupcích. To vyplývá již z výroku napadeného rozhodnutí, neboť žalobce byl uznán vinným z jednání majícího znaky přestupku dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Nesprávný je proto závěr, že posuzovaný případ nespadá pod *věci přestupků* dle § 31 odst. 2 s. ř. s., které stanoví výjimku z rozhodování krajských soudů v senátech. Pokud by zákonodárce zamýšlel vyjmout z rozhodování senátů pouze řízení dle přestupkového zákona, pak by to bylo v citovaném ustanovení výslovně uvedeno. Zvolená formulace „ve věcech přestupků“ však vypovídá o opaku, neboť se nepochybně jedná o širší vymezení. Předmětná výjimka se proto musí vztahovat na všechna jednání, která z hmotněprávního hlediska naplňují znaky přestupku a která jsou za přestupek zákonem označena. V posuzovaném případě byl meritem věci přestupek podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Sám městský soud přeřadil věc k projednání samosoudcem, což svědčí o stejném názoru tohoto soudu, přičemž tato skutečnost nemůže jít k tíži žalobce.

II. Důvody pro předložení věci rozšířenému senátu

[5] Při předběžném hodnocení zákonnosti napadeného rozsudku šestý senát Nejvyššího správního soudu zjistil, že v judikatuře zdejšího soudu existují názorové rozpory, zda ve věci spáchání jednání, které má znaky přestupku, příslušníkem bezpečnostních sborů (resp. policistou), rozhoduje senát či samosoudce dle § 31 odst. 2 s. ř. s.

[6] Podle § 31 odst. 1 s. ř. s. rozhoduje krajský soud ve věcech správního soudnictví, nestanoví-li zákon jinak, ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců. V odstavci 2 citovaného ustanovení jsou pak vyjmenovány věci, v nichž rozhoduje specializovaný samosoudce; mimo jiné jsou zde uvedeny věci přestupků.

[7] První senát ve svém rozsudku ze dne 18. 4. 2007, č. j. 1 As 20/2006 - 51, dospěl k závěru, že o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věci spáchání kázeňského přestupku policistou, které je kázeňským deliktem, rozhoduje senát. Naopak o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věci spáchání jednání, které má znaky přestupku, policistou, jež po hmotněprávní stránce zůstává přestupkem, rozhoduje samosoudce. „*Ačkoli je tedy s policistou o obou typech správních deliktů vedeno obdobné řízení, nic to nemění na jejich hmotněprávní podstatě. Posouzení, zda v případném soudním přezkumu bude rozhodovat samosoudce nebo senát, pak závisí právě na povaze spáchaného deliktu.*“ Je tedy zřejmé, že první senát považuje za rozhodné, jaký typ protiprávního jednání je policistovi kladen za vinu, byť v obou případech je vedeno řízení o kázeňském deliktu příslušným funkcionářem dle speciálních procesních pravidel.

[8] Čtvrtý senát naopak v rozsudku ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Ads 128/2012 - 49, vyslovil, že se nejedná o případ taxativně vyjmenovaný v ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s., rozhoduje-li příslušný funkcionář ve věcech kázeňských o vině příslušníka bezpečnostních sborů za spáchání jednání majícího znaky přestupku. Čtvrtý senát považuje řízení před krajským soudem za zmatečné, pokud v takové věci rozhodoval specializovaný samosoudce, nikoliv senát.

pokračování

K tomu dospěl navzdory tomu, že v posuzovaném případě byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání jednání, jež má znaky přestupku, a tudíž by se dalo uvažovat o výjimce podle ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s. v tom směru, že se jedná „o věc přestupků“. *„Za podstatné však Nejvyšší správní soud sbledává to, že správní orgány nevedly „klasické řízení podle zákona o přestupcích“, ale jednalo se z procesního hlediska o řízení podle zákona o služebním poměru, které hmotněprávně posuzovalo naplnění skutkové podstaty podle zákona o přestupcích. Byť tedy byl ve věci použit přestupkový zákon, nelze přehlédnout procesní aspekt spočívající v použití zákona o služebním poměru, což vede Nejvyšší správní soud k závěru, že se nejedná o čistě „přestupkovou věc“, na kterou dopadá ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s.“* Výjimka podle ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s. má být dle čtvrtého senátu vykládána restriktivně, tedy má dopadat pouze na věci výslovně tam zmíněné, a nikoli na věci mající s nimi určitou spojitost. Rozhoduje-li správní orgán podle zákona o služebním poměru a posuzuje, zda určité jednání má znaky přestupku či nikoli, má žaloby proti jeho rozhodnutí projednat a rozhodnout o nich krajský soud v tříčlenném senátu podle ustanovení § 31 odst. 1 s. ř. s.

[9] Rozsudky prvního a čtvrtého senátu jsou tedy ve vzájemném rozporu.

[10] Na tom nic nemění ani skutečnost, že první senát rozhodoval ve věci, na niž se aplikoval zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, zatímco čtvrtý senát vycházel z úpravy obsažené v zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (jenž nahradil prvně uvedený zákon). Pro posouzení předložené otázky je totiž rozhodující především výklad ustanovení § 31 odst. 2 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že oba jmenované zákony rozlišují kázeňské delikty na „typické“ kázeňské přestupky (spočívající v porušení služebních povinností) a jednání, které má znaky přestupku. Oba zákony obsahují vlastní procesní úpravu, přestože správní orgán rozhoduje hmotněprávně o přestupku ve smyslu zákona o přestupcích, jakož i téměř totožné ustanovení odkazující na zákon o předstupcích (§ 39 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. a § 189 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.). Ani fakt, že se ve věci rozhodované čtvrtým senátem Nejvyššího správního soudu aplikovala novější právní úprava, tedy neznamená, že citovaný rozsudek není v rozporu s názorem tímto soudem již dříve vyjádřeným (prvním senátem).

[11] Jelikož je Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen zkoumat i bez námítky, zda předchozí soudní řízení nebylo zmatečné, a judikatura Nejvyššího správního soudu zastává názor, že rozhodoval-li místo senátu ve věci samosoudce, jedná se o rozhodování soudu v nesprávném obsazení zakládající zmatečnost řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 5/2003 – 32), lze se domnívat, že ke stejnému názoru jako první senát dospěl také třetí senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 5. 2014, č. j. 3 Ads 72/2013 – 19. V tomto případě správní orgán uznal stěžovatele rovněž vinným ze spáchání jednání mající znaky přestupku dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Soud byl při přezkumu správního rozhodnutí obsazen specializovanou samosoudkyní a třetí senát neshledal důvody pro zrušení napadeného rozsudku. Uvedený postup tudíž aproboval.

[12] Vzhledem k tomu, že je v judikatuře Nejvyššího správního soudu odlišně posuzována výše uvedená právní otázka, šestý senát věc v souladu s ustanovením § 17 s. ř. s. postoupil rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

[13] Otázka, kterou předkládá šestý senát rozšířenému senátu k rozhodnutí, tedy zní:

Rozhoduje o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech kázeňských ve smyslu § 189 zákona č. 361/2003 Sb., jímž byl uznán žalobce vinným ze spáchání jednání majícího znaky přestupku dle přestupkového zákona, podle § 31 odst. 2 s. ř. s. samosoudce nebo senát?

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Rozšířený senát bude ve věci rozhodovat ve složení: JUDr. Josef Baxa, JUDr. Jana Brothánková, JUDr. Zdeněk Kühn, JUDr. Barbara Pořízková, Mgr. Aleš Roztočil, JUDr. Karel Šimka, JUDr. Lenka Matyášová. Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) do **jednoho týdne** od doručení tohoto usnesení.

V téže lhůtě mohou účastníci rovněž podat svá vyjádření k právním otázkám předkládaným rozšířenému senátu.

V Brně dne 13. srpna 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu